

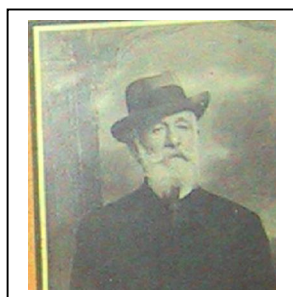

ΚΩΔΙΚΟΣ:

Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2007 ΤΕΥΧΟΣ ΝΟ. 3
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΙΑ ΤΩΝ ΦΛΕΣΣΑΙΩΝ «Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ»
Αγίου Σίλα 29, Νέα Πεντέλη, 16236, Τηλ. 210 6138059 www.flessas.eu e-mail tflessas@flessas.eu

➤ **Το Δ. Σ. Του συλλόγου εύχεται σε όλα τα μέλη και τους φίλους του χρόνια πολλά για την Εθνική μας εορτή 25^η Μαρτίου.**

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΑΙ Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

Απόσπασμα από το χειρόγραφο δοκίμιο του
Κωνσταντίνου Ιωάννου Φλέσσα Βουλευτή Καλαμών
(1840-1920)

«Η Ιστορία του Ιερού αγώνος κατά τε της Τουρκίας και της
Αυστριακής Αυτοκρατορίας», Αθήναι 1898

Εγεννήθη εν Γαρδικίω των Καλαμών τω 1840.

Φοίτησε, ως φαίνεται εις το μαθητολόγιο του Β. Γυμνασίου Τριπόλεως υπ' αυξ. αριθμόν 256 της Δ9 τάξεως του σχολικού έτους 1860-1861, επιτήδειμα πατρός Στρατιωτικός έχων ως πατρίδα διαμονή την Πολιανή Αιφείας, Καλαμών. Δικαιώματα Δρχ. 0 και ημερομηνία εγγραφής 7 Σεπτεμβρίου 1860.

Σπούδασε νομικά, κατά δε τον χρόνο των σπουδών του εγένετο αρχηγός τμήματος της Πανεπιστημιακής φάλαγγας.

(Μητρώον Βουλευτών, Βουλή των Ελλήνων)

Βουλευτής Καλαμών στην Ε' Περίοδο 29 Ιαν. 1873 έως 26 Απριλίου 1874

Βουλευτής Καλαμών στην Η' Περίοδο 23 Σεπτ. 1879 έως 22 Οκτ. 1881

Βουλευτής Καλαμών στην Θ' Περίοδο 20 Δεκ. 1881 έως 11 Φεβρ. 1883

Βουλευτής Καλαμών στην Ι' Περίοδο 7 Απριλίου 1885 έως 6 Νοεμβ. 1886

Βουλευτής Καλαμών στην ΙΑ' Περίοδο 4 Ιανουαρίου 1887 έως 17 Αυγούστου 1890

Βουλευτής Καλαμών στην ΙΓ' Περίοδο 3 Μαΐου 1892 έως 20 Φεβρ. 1895

Απέθανε τω 1920.

.....Πρός τούτους εχορήγησε δώρα τινά και υπόσχεσιν ..(μελλούσαν), εκείθεν ανεχώρησεν ο Φλέσσας και περιελθών την επαρχίαν Μεγαλοπόλεως Μεσσηνίας επορεύθη κρυφά εις τό προάστειον τών Καλαμών Καλύβια, και εκεί μένων ειργάζετο υπέρ της επανάστασεως χωρίς να λάβη υπ' όψιν τας σκέψεις προεστώτων και Αρχιερέαν. Εκ Καλυβίων λάθρα επορεύθη εις την Μονήν Γαρδικίου της Αμφείας εν ή ανέμενε την επιστολήν του Σουλιώτου και Σκαλτσά. και την κατέπλευσιν εις Αλμυρόν του πλοίου του Μέξη Ποριώτου μετά των πολεμοφοδίων. Εν Γαρδικίω μένων έμαθεν ότι το πλοίον του Χριστοδούλου Μέξη κατέπλευσεν εις Αλμυρόν, και την επιούσαν έλαβε την επιστολήν εκ Λεονταρίου του Σουλιώτου και Σκαλτσά δι' εις τώ έγγραφον ούτοι. Χθές το βράδυ εκτελέσθη το στεφάνωμα και έστυσαν προς γνώσιν σας ...

Σουλιώτης, Σκαλτσάς

(συνέχεια στη σελίδα 2)

Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

Ο Γρηγόριος Φλέσσας λαβόν την επιστολήν αυτήν καί πληροφορίαν ότι το πλοίον κατέπλευσεν εις Σκαρδαμούλαν της Μάνης (Αλμυρόν), απέστειλεν τον αδελφόν αυτού Νικήταν να φροντίση περί των πολεμοφοδίων αφού προηγουμένως ανταμώση τον Π. Μαυρομιχάλη και να τον προτρέψει αφού είχεν ορκισθή να κινηθή καί αυτός, κατά των τυράννων. Ο Νικήτας Φλέσσας μεταβάς εις Κιτριές καί μη ευρών εκεί τον Μαυρομιχάλην μετέβη εις Ιαλούς ένθα σηνήντησεν αυτόν και τώ ανακοίνωσεν ότι ο αδελφός αυτού Γρηγόριος τώ είπεν. Ο Π. Μαυρομιχάλης ακρουασάμενος τον Νικήταν Φλέσσαν είπεν προς αυτόν πώς είναι δυνατόν μία χούφτα Έλληνες να τά βάλουν με τήν άμμον της θαλάσσης. Ο Φλέσσας τώ απήντησε. Μπέη μου ωρκίσθητε νά κοινηθώμεν μαζί.

Ο Μπέης απήντησεν. Επλανήθηκα. Την στιγμήν εκείνην παρέστη ενώπιόν του ο συνοδεύον εις Κωνσταντινούπολιν ως Ομήρους τούς υιούς του, Βαρκλαντής, όστις επέσυρεν προς αυτόν την προσοχήν του Π. Μαυρομιχάλη ερωτήσαντος το Βαρκλαντήν, πώς ήλθες; Μετά των παιδιών. Καί με ερωτήσατε; Τί να κάμω Μπέη μου, το Μπεηλίκι το πήρε ο Κουμουνδουράκης καί ο Βαρκλαντής. Τό πήραν; Αμέσως έλαβεν απο τάς χείρας τόν Νικήτα Φλέσσα και τον ωδήγησε εις ιδιαίτερον δωμάτιον.

Και του είπε πώς να κινηθώ καπετάν Νικήτα. Δεν έχω λεπτόν. Χρεωστώ έξ χιλιάδας γρόσια για την γούνα εις την Πύλη καί δεν έχω να τά δώσω, ... ο αδελφός μου είπεν άν δέχεται το κίνημα καί όλλα διορθώνονται διότι αυτός είναι ηναγκασμένος να κινηθή μετά τών άλλων και δεν επιθυμεί να μην εκτελέση τόν όρκον του. Ο Μπέης είπεν, εάν ευρεθούν τα μέσα κινούμαι.

Τότε ο Νικήτας Φλέσσας κατέθεσε προς τον Π. Μαυρομιχάλην 25.000 χιλ. Γρόσια και ο Π. Μαυρομιχάλης είπεν τι να μου κάνουν αυτά Καπετάν Νικήτα, αυτά ο αδελφός μου σας τα απέστειλεν για τσέπη χαρτζιλίκι, και δια τούς άνδρας που θά λάβητε μαζί σας αυτός θα φροντίση και να μου δώσητε 15 παιδιά με 4 ή 5 ζώα να σας αποστείλω 20 βαρέλια πυρίτιδος, πυριτολίθους, και αναλόγους σφαίρας. Τότε Ο Μαυρομιχάλης είπεν, ειπέ του αδελφού σου, είμαι έτοιμος όταν μου γράψη θα κινηθώ.

Ο Φλέσσας μετέβη εις Αλμυρόν παρέδωσε την πυρίτιδα κ.λ.π. και ανέμενε νά ελθουν ζώα και άνδρες να παραλάβουν τα πολεμοφοδία του πλοίου οι οποίοι έφθασαν εις Αλμυρόν κατά την 2αν μ.μεσονυκτίου τη 20^η Μαρτίου 1821 . Εκείθεν παραλαβόντες τά πολεμοφοδία ανεχώρησαν εις Βελανιδιάν εν ή ευρίσκετο ο Παπαφλέσσας , Αναγνωσταράς, Ο Παπατσώρης, Ο Κεφάλας, Πέτροβας και Νικηταράς οίτινες είχαν προειδοποιηθή δι' απεσταλμένων.

Οι άνδρες οι οποίοι μετέφεραν από τον Αλμυρόν εις Βελανιδιάν το πολεμοφοδία διήλθον απο το φρέαρ το κείμενον προς το αρκτικόν μέρος του φρουρίου της πόλεως των Καλαμών, και ηθελήσαντες αυτών να πίσωιν ύδωρ. Αλλά εκεί ή κατά λάθος ή εκ προθέσεως ηνοιχθη το κυτίον πυρίτιδος ή εχιθη περί την ημίσιαν οκά πυρίτιδος,- Την πρωϊαν της επιούσης ήτοι την 21 Μαρτίου 1821 μεταβόντες οι Ιπποκόμοι να υδρεύσουν εις το φρέαρ αυτό τούς ίππους του Αρναούτογλου καί ιδόντες περίξ το φρέαρ τά ίχνη τών πατημάτων των ζώων επανήλθον εις την πόλιν τροχάδην καί ανήγγηλαν εις τον Διοικητήν Αρναούτογλου τών όσων αντελήφθησαν.

Ο Αρναούτογλου καλέσας παρ' αυτό τους εξέχοντας Τούρκους συνεκρότησαν συνβούλιον καί αποφάσισαν την σύλληψιν τών εν Καλάμαις προεστώτων καί φυλάκισιν αυτών. Την μεσημβρίαν της ημέρας αυτής μαθών την σύλληψιν καί φυλάκισιν τών προεστώτων καί δημογερόντων εν Βελανιδιά καί φοβηθείς ο Γρηγόριος Φλέσσας μή πάθωσιν οι προεστώτες καί δημογέροντες , έγραψε ταύτην την επιστολήν:

Πρός τούς προεστώτας και δημογέροντας της πόλεως των Καλαμών.

Σήμερον να μάς αποστειλεται δέκα χιλιάδας δεσμίδας φυσιγγίων 4.000 χιλ. Τσαρούχια καί τροφάς δια τέσσαρας χιλιάδας άνδρας: άλλως θα σάς κάψωμεν την πόλιν.

Ο Αρχηγός τών επαναστατών

Γρηγόριος Δίκαιος Φλέσσας

Τήν επιστολήν ταύτην έγραψεν ο Φλέσσας όπως αποδειξει ότι οι εν Καλάμαις δεν ενέχονται εις το κίνημά του. Καί την επιστολήν ταύτην απέστειλεν εις Καλάμαις διά τινος Παΐσιου, όστις ενεχείρησεν ταύτην εις τούς οικείους τού Ιωάννου Κυριακού προεστώτος καί 'οικογένεια τού Κυριακούλη ενεχείρησεν αυτήν εις τον εν φυλακές Γιάννην Κυριακόν. Ούτος δέ εξήτησεν άδεια παρά του Αρναούτογλου ίνα παραστή ενώπιον του. Ο Αρναούτογλου διέταξε να παρουσιασθή Ο Ιωάννης Κυριακός ενώπιόν του:

Ο Κυριακός παραστάς ενώπιον του Αρναούτογλου είπεν προς αυτόν. «Μπέη μου Ήλθον εξ ονόματος όλων των φυλακισμένων να σάς παρακαλέσωμεν ίνα μας ρίξετε όλους εις την θάλασσαν να πνηγούμεν. Ο Μπέης εν κραυγή είπεν προς τον Ιωάννην Κυριακόν. «Γιατί κύριε Γιαννάκη» «Μπέη μου το ντουβλέτι μας εφυλάκησες, οι κλέπται μας απειλούν να κάψουν την πόλιν και αμέσως ενεχείρισε την επιστολήν του Φλέσσα προς τον διερμηνέα του Αρναούτογλου.

Ο Μπέης ακούσας τα γραφόμενα αμέσως διέταξε την απόλησιν τών προεστώτων καί δημογερόντων και την προσέλευσιν αυτών ενώπιόν του όλων. Καί κατά τας δύο μ.μ. της 21^{ης} Μαρτίου 1821 απεφάσισεν να κληθώσιν άπαντες οι έχοντες όπλα Χριστιανοί καί Τούρκοι και ετοιμασθώσιν κατά τών εν Μονή Βελανιδιάς καί Αγίου Ηλία ευρισκομένων κλεπτών ως τους ονόμαζεν ο Αρναούτογλου. Ο Γιάννης Κυριακός είπεν εις τον Αρναούτογλου «Μπέη μου δεν είναι καλόν εν πρώτης να μάθωμεν πόσοι είναι οι κλέφτες καί αν μάθωμεν ότι είναι ολίγοι να

(συνέχεια στη σελίδα 3)

επιτεθώμεν κατ' αυτών άν δε πολλοί να σκεφθώμεν τί πρέπει να κάμωμεν, διότι δεν πρόκειται περί τής πόλεως των Καλαμών, αλλά περί του Ντοβλετίου, αν νικηθώμεν». Δεχθείς την γνώμην του Κυριακού Ο Αρναούτογλου απέστειλεν τον Σπυρίδων Αντωνακάκη νά φέρη εις Καλάμας τόν ηγούμενον ΒΕΛΑΝΙΔΙΑΣ Κύριλλον, ός ελθών εις Καλάμας εβεβαίωσε τον Αρναούτογλου ότι εν Βελανιδιά καί Αγιον Ηλία ήσαν σταλμένοι πλέον των 6000 χιλ. Κλεφτών υπό τον Παπατσώρη, Κεφάλαν, Νικηταράν, Αναγνωσταρά καί Γρηγόριο Δίκαιον Φλέσσαν. Ο Αρναούτογλου είπεν εις τον ηγούμενον όχι πάλι αυτός ο Διάβολος Δίκαιος Φλέσσας εκεί είναι. Τότε ο Αρναούτογλου εκάλεσεν ενώπιον του την 4ην μ.μ. τούς προεστώτας και δημογέροντας καί τους εξέχοντας Τούρκους εν τώ Διοικητηρίω εις συνδιάσκεψιν, καί είπεν εις τον Γιαννάκην τον Κυριακόν.

Έχεις δίκιο κύρ Γιαννάκη ότι πολλοί είναι οι κλέφτες καί πρέπει να ζητήσωμεν δύναμιν εκ Τριπόλεως. Ο Κυριακός είπεν, έως ότου έλθη η δύναμις εκ Τριπόλεως οι κλέφτες θα εισέλθουν εις την πόλιν. Ο Μπέης είπεν να ζητήσωμεν εκ Πύλου. Τά αυτά είπε και διά την Πύλον.

Ότε ο Κυριακός υπέβαλεν την εξής γνώμην. Ο Μπέης ο Μαυρομιχάλης είναι φίλος του Ντοβλέτου. Ο Μπέης απήντησεν ότι πιστώτατος φίλος τότε διατί να ζητήσωμεν απο την Τριπολιτσάν και Τήν Πύλον καί να μήν ζητήσωμεν βοήθεια από τον Μπέη. Ο Μπέης αμέσως εκάλεσεν τον ταχύποδα Σπυρίδωνα Αντωνακάκη και απέστειλεν επιστολήν δι' αυτού εις τον Μπέην.

Σημειώτεον ότι ο Κυριακός ήτο μεμυημένος καί έγνωσκε τά πάντα. Την εσπέραν της 21^{ης} Μαρτίου ο Γρηγόριος Φλέσσας διέταξε τον αδελφόν αυτού Ηλίαν νά καταλάβη τό προάστειον τών Καλαμών μέχρι της δημοσίας οδού της αγωγής εις Νεσσήνην, τον Νικήτα δέ αδελφόν του μετά ετέρων τριακοσίων να καταλάβη τον πρός το Ανατολικό μέρος του φρουρίου γει λόφον καί ν' αφίσει ελευθέραν την προς την Μάνην έξοδον οδόν. Τόν δε Π. Κεφάλαν και Νικήταν Σταματελόπουλον Νικηταράν μετά 200 ανδρών να καταλάβη τά άνω της Αγίας Άννης Θωμά υψώματα.

Καί ο Αναγνωσταράς μετά Παπατσώρη καί λοιπών να οχυρωθούν εν ταις οχυραίς θέσεις της Μονής του Αγίου Ηλία.- Αυτός δε μετά της λοιπής στρατιάς ήτις δεν υπερέβενε τας 2.500 άνδρας έμενεν εις Βελανιδιά αναμένον να παρέλθη η νύξ καί το αποτέλεσμα της ενεργείας του. Την επιούσαν ήτοι την 11^{ην} ώραν έφθασεν εις Καλάμας ο Ηλίας Π. Μαυρομιχάλης άγων περί τούς 120 Λακαϊδέμονας ουχί καλώς οπλισμένους, όστις τοποθετήσας τούτους εν τοις οικίαις Ζάρκου καί Ηλία Τζάννε προσήλθεν ενώπιον του Διοικητού όστις εδέχθη αυτόν φιλοφρόνως. Ο Μπέης μετά τινά λεπτά είπεν εις τον Ηλίαν Μαυρομιχάλην. «Καπετάν Ηλία να τεθήτε επι Κεφαλής Τούρκων καί Χριστιανών καί να επιτεθείτα κατά των κλεφτών.»

Ο Μαυρομιχάλης είπεν θά έξέλθω ίνα μάθω τίνες είναι καί τί ζητούν οι εν ταις Μοναίς Αγίου Ηλία και Βελανιδιάς συγκεντρωμένοι. Εξελθών δε, επανήλθεν μετά απο μίαν ώραν παρασταθείς ενώπιον του Μπέη. «τί να σου πώ Μπέη μου» οι συγκεντρωμένοι είναι ο Αναγνωσταράς, ο Παπατσώρης, ο Νικηταράς και ο Γρηγόριος Δίκαιος Φλέσσας, ζητούν την ελευθερίαν της Πατρίδος των, καί δεν δύναμαι να προσβάλλω αυτήν. Ο Μπέης απήντησε «κατενόησα καπετάν Ηλία, και σας

ό Βοεβόδας υποψιασθείς εκ τών 'οσων είδεν οπλοφόρων, έλαβε μέτρον ν' αναχώρηση πλέον από την Καλαμάταν με τους υπό την όδηγίαν του Όθωμανούς, καθώς ακόμη και όλοι όσοι ευρέθησαν αυτόθι Όθωμανοί, (έκτος τών ολίγων κατοίκων Όθωμανών τής Καλαμάτας)· *τουτο* μαθόντες οι Έλληνες, ειδοποίησαν τον Νικηταράν διά να παραφυλάττη έμπροθεν της Καλαμάτας, και ή νά συλλαβή αυτούς ζώντας, ή νά τους φονεύση· επί τούτω δέ συμπαραλαβών μεθ' εαυτού ό Νικηταράς 200 οπλοφόρους, προκατέλαβε την πλησιεστέραν και στενωτέραν θέσιν της εις Τριπολιτζάν άπαγωγής εκείνης οδού.

Επειδή δέ κατ* εκείνας τας ημέρας ανήσυχοι 'οντες και τεταραγμένοι ως προς τήν κατάστασιν των οι Όθωμανοί, Ιδόντες ότι προκατελήφθησαν από τους Έλληνας αί έμπροσθιναι θέσεις ειδοποίησαν τούτ' αυτό τον Βοεβόδα, όστις εκπλαγείς διέταξεν ευθύς, ν' αποπεμφθώσιν όσα ζώα είχε μισθώσει με άγώγιον διά νά λάβη μετ' αυτού εις τήν οδοιορίαν* διαμείνας εις τήν Καλαμάταν, μέχρις ότου ήθελεν επιτύχει ευκολίαν εις τήν δίοδον του.

Μουράτης δέ τις ονόματι Όθωμανος πάροικος εις Καλαμάταν προ πολλών ετών, έχων σχέσιν μετά τών πλειοτέων Ελλήνων, θαρρών επί τούτω και φανταζόμενος ότι δεν θέλουν τον εμποδίσει οι ένεδρευάντες Έλληνες, παραλαβών την γυναίκα αύτοΎ και τα τέκνα, άνεχωρησε διά ν' απέλθη εις Τριπολιτζάν. "Ότε δέ έφθασεν εις το μέρος όπου ήτον ή ρηθείσα ενέδρα, τω είπεν ο Νικηταράς « Βρέ Τούρκο! άφησε τα' άρματα » σου κι' έλα εδώ » ό Μουράτης νομίσας τους λόγους αυτούς ως άστεϊσμόν, παρακούσας ώδενε· πάραυτα δέ ό Νικηταράς διέταξε, και δι ενός πυροβόλου έφόνευσαν αυτόν. (1) Η δέ γυνή του Μουράτη όμοΐ με τα τέκνα της έπέστρεψεν εις την Καλαμάταν οδουρομένη.

Ταύτα ιδών και άκουσας ο Βοεβόδας, και απελπισθείς, την 21 Μαρτίου ώχυρώθη μετά τών υπό την όδηγίαν του Όθωμανών και όλων τών άλλων, όσοι τότε ευρέθησαν έχοντες χισμέτια (δημοσίας υπηρεσίας) και άλλοι, οιτινες έσύναζον τά χαράτζια (τον έτήσιον κεφαλικόν φόρον)· ώχυρώθησαν δέ άπαντες ούτοι εις τά πλέον οχυρά οικήματα της Καλαμάτας.

Την δέ επιούσαν (22. Μαρτίου,) άφ'ου μετά διαφόρους γενομένας έν Μάνη συνελεύσεις ενεκρίθη τέλος πάντων νά γίνη ή έναρξις τής αποστασίας τήν 25 Μαρτίου, την αυτήν ήμέραν (22.Μαρτίου) έφθασαν εις τήν Καλαμάταν ο Μούρτζινος, ο Θ. Κολοκοτρώνης, ο Αναγνωσταράς, (συνέχεια στη σελίδα 4)

Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

ὁ Γρηγόριος Δίκαιος Φλέσσας, ὁ Π. Κεφάλας, οἱ υἱοὶ τοῦ Π. Μαυρομιχάλη εμοῦ με τόν Κατζήν και ,με τό-
ύς λοιπούς προκρίτους τῆς Μάνης 2000 περίπου οπλοφόροι, ἐλθόντος σὺν αὐτοῖς και τοῦ Νικηταρά
μετά των -ἐν τη ἐνέδρα οπλοφόρων συνήχθησάν δέ και εις την Καλαμάταν μεταξύ της 22 καί της 23 Μαρτίου πε-
ρισσότεροι των 5000 Μανιάται, μετά των αρχηγῶν και Καπιτάνων αὐτῶν, οἱτινες ἦσαν, ὁ Παναγουλέας, ὁ Γαλάνης
και Αθανασούλης Κονμουνδουράκιδες, ὁ Αθανασούλης Καπιτανάκης, ὁ Παναγιώτης Καπιτανάκης, ὁ Δημήτριος
Καλαμάς, ὁ Ανδρέας Κουμουνδουράκης, ὁ Αντώνιος Μιχαήλ Τρουπάκης, ὁ Δημήτριος Κωνσταντινέας, οἱ, Σταυ-
ριανός και Γεώργιος Καπιτανάκιδες, ὁ Χριστέας, ὁ Κιβέλος, οἱ Κυτριναῖοι, ὁ Δημήτριος Πολυκάκακος, ὁ Λάζαρος
Τζολάκης, ὁ Θεόδωρος Μισίκλης, οἱ Σασαριάνοι, ὁ Δημήτριος Καρακίτζος, ὁ Θεόδωρος Κρενίδης, και ὁ Παναγιώ-
της Ξανθός- οἱ Μεσσήνιοι, οἱ Ἀνδρουσιανοί, οἱ Γαραντζαῖοι, μετά του Μ. Πέτροβα, καί Οἰκονομοπούλου, και Εἰ-
μανουήλ Δαρειώτου, οἱ Πισινοχωρίται και Σαμπαζιώται εκ της ἐπαρχίας Λέονταρίου.

Την δέ 23 Μαρτίου ἰδὼν ὁ Βοεβόδας την πλυθύν τῶν συναθροισθέντων ἐν Καλαμάτα οπλοφόρων, και α-
πελπισθεῖς, διέταξε τον Μπελούκ μπασίν του (Πολιτάρχην της διοικήσεως του) Κοκκίνην το ἐπίθετον (ένα ὄντα
των ἐν Τριπολιτζᾶ ἐσκιᾶδων αυθαιρέτων κακοποιῶν), ὅστις ἀπελθὼν εις το κατάστημα οπού ἦσαν συνηγμένο οἱ
αρχηγοὶ τῶν οπλοφόρων Ἑλλήνων, ὁ Π. Μαυρομιχάλης, και λοιποὶ, ἔδωκαν εις αὐτούς τον
Χαιρετισμόν κατά τον συνήθη ἀγέρωχον τρόπον καθήσας εις ἐν ἀπλοῦν σκαμνίον, πλησίον του Νικηταρά και ἀπό-
τανθεῖς προς τον Π. Μαυρομιχάλην και λοιπούς εἶπεν ὡς παρά του Βοεβόδα ἀποσταλεῖς. «Ὁ αγάς σας χαιρετά, και
ερωτά να τον ειπῆτε τι πράγματα εἶναι αὐτοῦτα οπού κάνετε, και τι κλεφτοδουλιαις, ὅπου μ' αὐταῖς θα χάσετε τον
ραγιά του Βασιλιά, και στην αφεντιά σας ετοῦτα τα πράγματα δεν θα εὔγουν σε καλό».

(Συνεχίζετε)

ΛΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ

Ἡ συγκίνησις τῶν Ἑλλήνων, διά τήν ἐλευθερίαν τῶν οποιῶν προσέφερε τό αἷμα του, ἐθελοντής του Θα-
νάτου διά τόν μέγαν ἀγωνα, ἐξεδηλώθη ἀμέσως τότε με τό ἀκόλουθον δημοτικόν τραγοῦδι:

Του Φλέσσα ἡ μάνα κάθεται στήν Πολιανή στή ράχι,
τά Κοντοβούνια ἀγνάντευε καί τά πουλιά ρωτᾶει:

"πουλάκια μ' ἀηδονάκια μου, πούρχεσθε στον ἀέρα,
μήν εἶδατε το στρατηγό, τον Φλέσσα ἀρχιμανδρίτη;"

"Στά Κοντοβούνια πέρασε καί στά Σουλιμοχώρια,
καί παλληκάρια μάζωνε ολους Κοντοβουνίσιους.
τα μάζωξε, τά σῦναξε τά καμε τρεῖς χιλιάδες.

Κάθονταν και τ' ἀρμήνενε 'σάν μάνα σάν πατέρας:

"Ἐμπρος, 'έμπρος, μωρέ παιδιά, στο Νιόκαστρο νά πάμε,
νά κάμωμ' ἕναν πόλεμο μέ τούς στραβαραπάδες'
κι' ἄν δέν σας ντύσω μ ἄ λ α μ α, Φλέσσα νά μήν μέ πούνε".

Καί ο Κεφάλας τώλεγε, καί ο Κεφάλας λέγει:

Τού Μισιριού ἡ 'Αραπιά στο Νιόκαστρο εἶν' φερμένη"
"Σιώπα, Κεφάλα, μήν το λές, καί μήν το κουβεντιάξης,
νά μήν τ' ἀκούσ' ἡ Διοίκησις, λουφέδες δέν μας στείλη,
νά μήν τ' ἀκούσουν τά ο ρ δ ι ἄ, μ ε ν τ ἄ τ ι δέν ἐλθούνε
νά μήν τ' ἀκούσουν τά παιδιά, καί τά λιγοκαρδίσης".

'Ακομη λόγος ἔστεκε και συτυχιά κρατιέται,
κ' ἡ 'Αραπιά τους ἔζωσε μιά κοσαργιά χιλιάδες.

"Αιντε, παιδιά, νά πιάσωμε 'στο Ἐρημομανιάκι.

Κ' ἀρχίσανε τον πόλεμο απ' τήν αυγή ὡς το βράδυ.
Μπραῖμης βάνει τήν φωνή, λέγει του παπα Φλέσσα.

"Ευγα, Φλέσσα, προσκύνησε μέ οὔλο σου τ' ἄσκερι.

"Δέν σέ φοβούμ', Μπραῖμ πασσά, στο νούν μου δέν σέ βανω
κ' ἐμέ μ ε ν τ ἄ τ ι μώρχονται οἱ Κολοκοτροναῖοι"

Και στα ταμπούρια πέσανε αὐτοὶ οἱ Αραπάδες"

Ὁ Φλέσσας βάνει μιά φωνή και λέγει τῶν στρατιωτῶν
"Τώρα παιδιά θα σας εἰδῶ ἂν εἶστε παλληκάρια".

Και τα σπαθιά τραβήξανε και κάμνουν το γιουρούσι.

Μιά μπαταργιά τού ρίζανε πικρή φαρμακωμένη.

*Εγὼ πλήρωσα την συνδρομή μου.
ΕΣΕΙΣ;*

Τιμὴ Συνδρομῆς 25€

Ἰδιοκτῆτης

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ἹΣΤΟΡΙΚῆ ΟΙΚΟΓΕ-
ΝΕΙΑ ΤῶΝ ΦΛΕΣΣΑΙΩΝ Ο «ΠΑΠΑ-
ΦΛΕΣΣΑΣ»**

Αγίου Σῖλα 29, Νέα Πεντέλη, 15236.

ΤΗΛ. 210- 6138059

-ΦΑΞ 210- 8037827

e-mail tflessas@flessas.eu,

www.flessas.eu

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Αριθ. Τεύχους 3

Εκδότης Διευθυντής Τίμος Φλέσσας

Διανέμεται **ΔΩΡΕΑΝ**

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙ-

ΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΕΣ. ΕΠΙΤΑΓΕΣ

ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΥΛ-

ΛΟΓΟ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΔΙΕΥ-

ΘΥΝΣΗ